

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216486
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118216486.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského v spore žalobcov: 1) E. O., P. XX.XX.XXXX, Y. A. XXXX/XX, XXX XX E., X) I. O., P. XX.XX.XXXX, Y. A. XXXX/XX, XXX XX E., obaja právne zastúpení: JUDr. Martina Stankovičová, advokát, IČO: 51 428 491, so sídlom Protifašistických bojovníkov 3, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Š. Č., P. XX.XX.XXXX, Y. Č. N. XXXX/XX, XXX XX L., právne zastúpený: JUDr. Martin Staroň, advokát, IČO: 42 083 541, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/51/2018-486 zo dňa 19.10.2020 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol. Žalovanému voči žalobcom v 1. a v 2. rade nárok na náhradu trov konania nepriznal. Tretím výrokom zrušil neodkladné opatrenia vydané v tomto konaní pod č.k. 9C/51/2018-129, 9C/51/2018-163, 9C/51/2018-227, 9C/51/2018-269.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobou došlou súdu dňa 26.11.2018 sa žalobcovia domáhali určenia, že sú vlastníkami a) parcely C KN č. XXXX/X, b) parcely C KN č. XXXX/X, c) parcely C KN č. XXXX a d) stavby rodinného domu so súpisným číslom XXXX postavenej na parcele C KN č. XXXX/X a to tak, že v rozsahu 7/8 ide o ich bezpodielové spoluvlastníctvo a v rozsahu 1/8 ide o výlučné vlastníctvo žalobkyne I. O..

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie. Zároveň zamietol návrh na vykonanie dôkazov výsluchom osôb podľa § 197 ods. 1 a § 198 ods. 3 C.s.p., ktorých účasť na pojednávaní mala zabezpečiť právna zástupkyňa žalobcov ako to výslovne súdu oznámila s tým, že tieto osoby sa pojednávania nezúčastnili Na základe uvedeného, mal skutkový stav dostatočne zistený z vykonaného dokazovania a preto by každé ďalšie dokazovanie považoval za nadbytočné. Rovnako súd zamietol návrh na doplnenie výsluchu D. O., pretože tento bol vo veci vypočutý a strany sporu, resp. ich právni zástupcovia mu mohli klásť otázky. Ak neskôr svedok D.. M.. J. uviedol vo svojom výsluchu určité skutočnosti, súd na základe nich následne odmietol dopočuť D. O. z dôvodu, že D.. M.. J. opustil pojednávaci miestnosť ako aj budovu súdu a preto by nebolo možné nové tvrdenia D. O. konfrontovať priamo s ním. Súd považoval za nehospodárne a za zbytočné priesťahy v konaní odročovaním pojednávania za účelom opätovného výsluchu D.. M.. J. na pojednávaní.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že špecifickosť danej veci bola v tom, že na oboch stranách sporu ako svedkovia vystupovali takmer výlučne osoby, ktoré sú ich rodinnými príslušníkmi alebo priateľmi a teda osobami, u ktorých dôveryhodnosť výpovede môže byť znížená. Jednoznačne sa to prejavilo pri čestných vyhláseniach predložených žalobcami, ktoré mali prakticky totožné znenie a boli predpripravené s textom, že požičané finančné prostriedky

majú smerovať žalovanému za účelom vybavovania exekúcie v prospech syna žalobcov. Čestné vyhlásenia tak súd považoval za relevantne spochybnené a záver o smerovaní požičaných finančných prostriedkov žalovanému za nepreukázaný. Ďalším špecifikom prejednávanej veci bolo, že dochádzalo k presunu značných súm peňazí bez akýchkoľvek potvrdení. Potom tvrdenie strán sporu a svedkov o poskytnutí peňazí D. a G. O. žalovanému na výkup ich nehnuteľností ostalo nepreukázané. Rovnako nepreukázaným ostalo požičanie sumy cca 30.000,- eur I. B. (O.) jej bratovi D. O. a použitie peňazí požičaných žalobcami a odovzdaných I. B. práve na úhradu tohto dlhu. Rovnako nepreukázané ostalo poskytnutie sumy cca 4000,- eur v hotovosti žalovaným (zo sumy 8152,- eur odovz danej mu I. O., správne má byť I. O. č.l.100 spisu, pozn. odvolacieho súdu) D. O.. Súd prvej inštancie nemal za preukázané ani žalobcami tvrdené uzavretie akejkoľvek príkaznej zmluvy so žalovaným za účelom obstarania exekúcie D. O., keďže predložené dôkazy nevyvrátili tvrdenia žalovaného, že plná moc udelená mu D. O. na zastupovanie v exekučnom konaní slúžila žalovanému predovšetkým na ochranu jeho finančných záujmov. Nepreukázané ostali tvrdenia žalobcov o tom, že podvodným konaním sa žalovaný zmocnil aj majetku iných osôb, keďže neboli uvedené tvrdenia a už vôbec nie predložené dôkazy o aké osoby sa jedná, akým spôsobom ich žalovaný mal zbaviť majetku a aký prvok zbavenia sa zhoduje s teraz prejednávanou vecou. Rozpornými ostali aj tvrdenia o účasti žalovaného a I. (vtedy ešte) O. v dome žalobcov dňa 15.06.2011, pričom žalovaný a svedkyňa I. B. túto účasť tvrdili a žalobcovia ju popierali. Na základe výpovede žalobcu v 1. rade na polícii však súd mal za preukázané, že zmluvu pripravoval spoločne so žalovaným a teda nie je pravdou, že sa s ňou oboznámil až pri podpise na notárskom úrade.

5. K otázke vyplatenia kúpnej ceny, súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/22/2020 cit.: „Najmä pri pôžičke vecí a peňazí odovzdávaných v hotovosti je písomné potvrdenie dlžníka najčastejším a najjednoduchším dôkazom, ktorý si starostlivé zmluvné strany môžu zadovážiť“ (rovnaký názor zaujal Najvyšší súd ČR v rozhodnutí pod, sp. zn. 33Cdo 2547/2011, podobne nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. I. ÚS 2061/08). Analogicky súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 33 Cdo/2547/2011 „Jestliže smlouva o půjčce obsahuje prohlášení dlužníka, že převzetí půjčky od věřitele potvrzuje svým podpisem na smlouvě (o pravosti podpisů smluvních stran na smlouvě přitom není namístě pochybovat, neboť byly úředně ověřeny), odporuje pravidlům logického myšlení uvěřit bez dalšího obraně dlužníka, že předmět půjčky od věřitele nepřevzal, resp. dovozovat, že smlouva o půjčce opatřená ověřenými podpisy účastníků není dostačujícím důkazem pro prokázání opaku. Účastníkům občanskoprávních smluvních vztahů by mělo být naopak umožněno spolehnout se na to, že zcela zřejmý obsah jejich smluvních ujednání nemůže být vyvrácen na základě jeho pouhého popření ze strany účastníka, který nechce nést následky porušení povinnosti ze smluvního vztahu (resp. nechce být nositelem povinností založených smluvním vztahem).“

6. K otázke prehlásenia žalobcov o prevzatí kúpnej ceny súd ďalej uviedol: „Podstatnou otázkou je hodnotenie súkromnej listiny. Súkromnými listinami sú listiny, ktoré nie sú listinami verejnými. Môže to byť napríklad písomný právny úkon, prehlásenie o právne významnej skutočnosti, dopis a podobne. Pre posúdenie súkromnej listiny ako dôkazného prostriedku je významná jej pravosť a pravdivosť. Listina je pravá ak pochádza od vystaviteľa a je ním tiež podpísaná. Ak je listina pravá, nie je teda sfaľovaná alebo pozmenená dokazuje, že vystaviteľ prejavil vôľu o obsahu v listine zachytených skutočností, prípadne urobil prehlásenie v listine obsiahnuté. To či obsah takéhoto prehlásenia zodpovedá skutočnosti, teda či listina je pravdivá posúdi súd na základe výsledkov dokazovania, a to spravidla nepriamo. Nedokazuje sa totiž pravdivosť listiny, ale právne významné skutočnosti, o ktorých existencii svedčí i listina. Ak tvrdí vystaviteľ, že jeho prehlásenie nie je pravdivé, alebo že je inak vadné, je na ňom, aby toto tvrdenie, z ktorého vyvodzuje pre seba priaznivé následky, tiež dokázal. Takýto postup vyplýva predovšetkým z pravidiel o dôkaznom bremene, a tiež zo všeobecnej skúsenosti, že čo je písané, je dané a že by odporovalo bežnej skúsenosti, pokiaľ by niekto vyhotovil, prípadne podpísal písomnosť s právne záväzným obsahom, ktorý navyše môže mať pre neho nepriaznivé následky, keby obsah takejto listiny nebol pravdivý. Zároveň by odporovalo bežným a osvedčeným zvyklostiam, keby strana, ktorá disponuje napríklad listinou potvrdzujúcou, že svoj dlh splnila, musela dokazovať túto skutočnosť inak. Vzhľadom k tomu, že k plneniu dochádza spravidla bez svedkov, predstavovalo by uloženie dôkazného bremena strane, ktorá sa listiny dovoľáva vo väčšine prípadov nesplniteľnú úlohu (probatio diabolica). Obyčajné popretie alebo formálne spochybnenie obsahu súkromnej listiny neoslabuje jej dôkaznú silu. K tomu je potrebné, aby popierateľ vysvetlil, prečo on a vystaviteľ urobili prehlásenie, ktorého obsah neodpovedá skutočnosti, tak aby jeho tvrdenie bolo aspoň s určitou mierou pravdepodobnosti preukázané. Zároveň je zrejmé, že inak je treba pristupovať k listine obsahujúcej prejav vôle alebo prehlásenie, ktoré svedčí v neprospech vystaviteľa a inak k listine svedčiacej v jeho prospech. Je treba vyjsť z toho, že v bežnom

živote nikto písomne nepotvrdí nepravdivé skutočnosti svedčiace v jeho neprospech (nepotvrdí prijatie peňazí z titulu pôžičky, napriek tomu, že si v skutočnosti žiadne peniaze nepožičal). Ak je teda pravdivosť listiny preukázaná, je preukázaná i skutočnosť, že vystaviteľ urobil prehlásenie v listine uvedené. Pokiaľ účastník, ktorý nepopiera pravosť ním vystavenej alebo podpísanej listiny, popiera však jej obsah, tvrdí vlastne, že urobil nepravdivé prehlásenie. V takomto prípade nemožno uložiť protistrane, aby preukazovala, že popierateľove prehlásenie bolo pravdivé, popierateľ musí tvrdiť a preukázať, že a prečo je jeho prehlásenie nepravdivé.

7. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcov o podpise kúpnej zmluvy poukázal súd prvej inštancie na ich rozpornosť. Žalobcovia jednak uvádzali, že ju podpísali z dôvodu ochrany majetku pred exekúciou vedenou proti ich synovi a jednak tvrdili, že išlo o zabezpečenie nákladov žalovaného na obstarávanie exekúcie ich syna. Zo zmluvy však nevyplýva žiadna dočasnosť prevodu a žiadna jeho zabezpečovacia funkcia. Ak by tomu tak malo byť (teda, že žalobcovia de facto ostávajú vlastníkami a de iure nimi prestávajú byť iba dočasne) a to s vedomím žalobcu, nevidí súd logiku v správaní zmluvných strán a to v predčasnom vyplatení (už sumy nie vysokej, keďže malo ísť iba o 2 splátky) úveru za účelom výmazu záložného práva a v urýchlenej kolaudácii prístavby, pretože tieto kroky by boli nadbytočné. Tvrdenie žalobcov, že ak by obdržali kúpnu cenu, pomohli by synovi a ešte by im peniaze aj ostali je podľa súdu prvej inštancie síce logické, ale nevyvracia tvrdenie žalovaného a jeho manželky I., že peniaze sa mohli „stratiť“ u D. O., ktorého výška dlhov nie je známa, a u ktorého má súd pochybnosti o možnosti „vyžiť“ v E. s rodinou 20 rokov z tvrdeného príjmu cca 30.000,- Kč mesačne.

8. K žalobcom tvrdenému právnomu posúdeniu súd prvej inštancie uviedol, že podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Žalobcovia tvrdili, že zmluva nezodpovedá ich vôli a preto je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo/2677/2011 „K absolutní neplatnosti dvoustranného právního úkonu (smlouvy) podle § 39 ObčZ z důvodu, že se přičí dobrým mravům, dojde jen tehdy, je-li takové jednání přičitatelné oběma účastníkům smlouvy.“ V prejednávanej veci postup v rozpore s dobrými mravmi žalovanému preukázaný nebol.

9. Podľa Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo/2178/2016 „Výklad projevu vůle ve smlouvě se musí řídit logikou věci, neboť bylo by absurdní naopak vycházet při posuzování platnosti projevené vůle účastníků smlouvy z toho, že smluvní strany se při uzavření smlouvy logicky nechovaly. Tedy pochopení smyslu a účelu chování účastníků jimi uzavřeného právního úkonu je nezbytné primárně vztahovat časově k okamžiku jeho vzniku (existenci), při již vyslovené presumpci, že účastníci se při uzavírání smlouvy chovají logicky, což v podmínkách písemného právního úkonu presumuje, že to, co bylo účastníky vloženo do smlouvy, také odpovídá jejich projevené vůli takovou smlouvou založit předmětný závazkový právní vztah.“ Vo vzťahu k námietke, že zmluva nevyjadruje vôľu žalobcov poukázal súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21Cdo/3628/2011 „Při posuzování obsahu projevu vůle není podstatná tzv. mentální rezervace jednajícího účastníka, tedy, zda účastník při projevení vůle sledoval jiný cíl, než který ve skutečnosti projevil, významný není ani motiv či pohnutka, tj. vzdálenější předpoklady a představy, z nichž jednající vychází. Podstatné totiž je toliko to, co lze objektivními hledisky hodnotit, tedy to, jakou vůli účastník (účastníci) ve skutečnosti projevil. Chybějící projev vůle nemůže být nahrazen pohnutkou jednajícího účastníka ani v případě, kdyby to podle úsudku vnějšího pozorovatele odpovídalo pravidlům slušnosti a občanského soužití, neboť na základě pravidel ekvity lze za určitých podmínek odmítnout ochranu výkonu práva, nelze však právo nově konstituovat.“

10. Tiež poukázal na to, že ust. § 39a Občianskeho zákonníka ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy súčasťou Občianskeho zákonníka nebolo (až od 01.06.2014) a neprimeranosť kúpnej ceny k predmetu kúpy bola v konaní vyvrátená samotným tvrdením žalobcov.

11. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

12. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka, právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným. Predovšetkým tvrdeného omylu sa žalobcovia nemôžu domáhať, keďže ho tiež spôsobili sami tým (vychádzajúc z ich tvrdení), že vedome podpísali zmluvu nezodpovedajúcu skutočnosti. Navyše, aj keby išlo o omyl vyvolaný žalovaným, nešlo by o omyl ospravedlniteľný. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo192/2008 „Z ustanovenia § 49a OZ vyplýva, že právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným. Citované ustanovenie obsahuje úpravu právnych následkov pre prípad, že právny úkon bol urobený v omyle ako nevedomosti o skutočnom stave veci. Právne významný je omyl vtedy, ak je tento omyl skrytý (t.j. účastník konajúci v omyle o ňom nevie) a druhý účastník tento omyl spôsobil priamo úmyselne. O omyl však pôjde aj vtedy, keď druhý účastník omyl vyvolal inak, napr. neúmyselne alebo o ňom musel vedieť. V takomto prípade omyl musí vychádzať zo skutočnosti, ktorá je pre uskutočnenie právneho úkonu rozhodujúca (musí ísť o omyl podstatný). Ustanovenie § 49a OZ však nemožno vykladať tak, že na jeho základe je osoba, ktorá sa omylu dovoľáva, zbavená povinnosti si sama, podľa okolností konkrétneho prípadu, zabezpečiť objektívne informácie o okolnostiach, ktoré považuje táto osoba za rozhodujúce pre uskutočnenie zamýšľaného právneho úkonu a bez príčiny sa vo svojom úsudku nechala mylne ovplyvniť prípadnými náznakmi riešenia zamýšľaného právneho úkonu. V prejednávanej veci tak vo vzťahu ku kúpnej cene podľa názoru súdu prvej inštancie nemohli byť žalobcovia v omyle, keďže táto je v kúpnej zmluve výslovne uvedená a žalobcovia jej prevzatie výslovne potvrdili.

13. V prejednávanej veci súd po vykonaní všetkých navrhovaných a k dispozícii majúcich dôkazných prostriedkov nenadobudol mieru presvedčenia takú, že by jednoznačne uzavrel „skutkový stav tak“, že kúpna zmluva bola alebo nebola uzavretá vážne a to napriek vyššie uvedenému rozboru omylu, vážnosti vôle strany, prípravy čestných vyhlásení a pod.; žalobcovia boli alebo neboli v rozhodujúcej miere a bez primeranej ostražitosti ovplyvnení dôverou v žalovaného a svoju dcéru; kúpna cena bola alebo nebola vyplatená, napriek deklarácii v zmluve; žalovaný sa zaviazal alebo nezaviazal obstaráť exekúciu D. O.; boli alebo neboli peniaze žalobcami zabezpečované poskytnuté žalovanému v súvislosti s exekúciou ich syna D.; žalovaný majetkovými prevodmi chránil záujmy D. O. alebo sledoval iba záujmy vlastné.

14. Konštatoval, že pri vzniknutom stave non liquet teda súdu neostalo iné ako žalobu zamietnuť.

15. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v spojení s ust. § 257 a ust. § 262 ods. 1 C.s.p.

16. Postupujúc podľa ustanovenia § 335 ods.1 C.s.p., súd prvej inštancie zrušil v prospech žalobcov vydané neodkladné opatrenia č.k. 9C/51/2018 - 163 zo dňa 05.11.2019, č.k. 9C/51/2018 - 227 zo dňa 09.03.2020, 9C/51/2018 - 269 zo dňa 11.06.2020. Č.k. 9C/51/2018 - 129 bolo uvedené omylom, keďže týmto uznesením súd návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhoviel.

17. Proti rozsudku podali žalobcovia prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie včas. Odvolanie právne odôvodnili ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; ust. § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; ust. § 365 ods. 1 písm. g) C.s.p., zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 19.10.2020, sp. zn. 9C/51/2018 v zmysle ustanovenia § 388 C.s.p. zmenil tak, že určuje, že vlastníkmí pozemku parcely registra „C“ KN č. XXXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m², pozemku parcely registra „C“

KN XXXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m², pozemku parcely registra „C“ KN č. XXXX, druh pozemku záhrady o výmere 281 m² a stavby so súpisným číslom XXXX (rodinný dom) postavenej na pozemku - parcele registra „C“ KN číslo XXXX/X, všetko zapísané na LV č. XXXX, pre k.ú. E., okres E., obec E., vedené okresným úradom E., odbor katastrálny sú v podiele 7/8 k celku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov žalobcovia a v podiele 1/8 k celku je výlučnou vlastníčkou I. O., spoločne trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX E., alternatívne podľa § 389 ods. 1 C.s.p., napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Neodkladné opatrenia vydané v tomto konaní ponechá v platnosti. V prípade, že odvolací súd vráti vec súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, žalobcovia žiadajú, aby odvolací súd zároveň vyslovil nasledovný právny názor: Kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobcami a žalovaným je absolútne neplatná. Platí simulovaný právny úkon, ktorým je zmluva o zabezpečení prípadnej pohľadávky žalovaného, ktorá mala vzniknúť na základe existencie tzv. zmiešanej zmluvy (zmluvy s prvkami príkaznej zmluvy) medzi žalobcami a žalovaným, v zmysle ktorej mal žalovaný konať v prospech p. D. O. v jeho exekúcii.

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. odôvodnili tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam žalobcovia videli v závere súdu, že kúpna zmluva bola alebo nebola uzavretá vážne a to napriek vyššie uvedenému rozboru omylu, vážnosti vôle strany, prípravy čestných vyhlásení a pod. V žiadnom z podaní sa nevyjadrili, že by zmluva zo dňa 15.6.2011 bola pripravená v krátkom časovom období. Z vyjadrení žalobcov je zrejmé, že tí sa na podpísanie zmluvy pripravovali. Zároveň však z ich konania spočívajúceho v úkonoch vedúcich k vydaniu kolaudačného rozhodnutia ohľadom garáže a predčasnému zaplateniu posledných dvoch splátok za nehnuteľnosti pred prevodom nehnuteľností na žalovaného nevyplýva, že by zámer a úmysel žalobcov bol uzavrieť kúpnu zmluvu. Je pravdou, že v zmluve výslovne nie je uvedené, že by išlo o zabezpečovací inštitút. Ten možno vyvodiť iba z úmyslu strán, ktorý bol preukazovaný iným spôsobom než znením kúpnej zmluvy. Úmysel strán a skutočná vôľa žalobcov vyplýva z ich konania pred uzatvorením tejto zmluvy, ako aj po jej uzatvorení. Pričom jej uzatvorenie vyplýva z úmyslu zabezpečiť pohľadávku žalovaného voči žalobcom pri obstaraní exekúcie ich syna D.. Ako bolo vyššie uvedené, predložením dokladov o zaplatení nákladov súvisiacich s užívaním predmetných nehnuteľností žalobcami po podpise kúpnej zmluvy mal súd vyhodnotiť, že užívanie nehnuteľností a vykonávanie opráv vysoko nad rámec drobných opráv nie je užívaním nehnuteľností dočasného charakteru. Vybudovanie murovaného plotu na hranici so susedom za sumu vyššiu než 1000,- eur, oprava plynového kotla za sumu 100,- eur a tiež pravidelné platby dane z nehnuteľností súd jednak nijakým spôsobom nehodnotil, aj keď podľa názoru žalobcov hodnotiť mal. Tieto úkony a s nimi spojené náklady nie sú dočasným riešením, ktoré si nájomcovia môžu ponechať v prípade ukončenia nájomného vzťahu. V tomto prípade so zreteľom na ich charakter ide o úkony, o ktorých žalovaný ako údajný vlastník nehnuteľností jednak nemal vedomosť, a jednak ich mal v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Zb. hrať ako vlastník sám zo svojich nákladov. Súd v tomto prípade nemal hodnotiť, že vznikol nájomný vzťah, ktorý uznal existujúci vlastnícky vzťah.

20. Skutočnosť, že žalovaný vypovedal nájom žalobcom, ešte neznamená, že nájomný vzťah medzi stranami skutočne existoval. Ako bolo uvedené vyššie, žalovaný si zabezpečil dôkazy pre to, aby ich použil v prípade potreby, pričom takáto potreba nastala, keď sa vzťahy medzi žalobcami a žalovaným zhoršili. Žalobcovia uvádzali, že to po tom, čo žalobca (správne má byť žalovaný, pozn. odvolacieho súdu) odmietol podať vyúčtovanie vo veci exekúcie syna žalobcov, následkom čoho bolo konanie úkonov (výpovede, podanie žaloby... atď.) Žalovaný si zaobstaral ďalší dôkaz vo svoj prospech na podporu tvrdení, že on je vlastníkom nehnuteľností, ktorým mal byť jednorazový vklad na účet žalovaného vo výške 1200,- eur, na ktorom bolo uvedené, že ide o nájomné za 1 kalendárny rok. Žalobcovia túto skutočnosť popreli okrem iného aj čestným vyhlásením žalobkyne v 2. rade a tiež tvrdením, že výpoveď ich dcéry I. B. je nevierohodná. Ani túto skutočnosť súd nevyhodnotil, ba čo viac týmto sa pri hodnotení toho, či bola alebo nebola uzatvorená kúpna zmluva ani nezaoberal. V prípade, že by vyhodnotil výpoveď I. B. ako nevierohodnú, bolo by to možné považovať za dôkaz opaku - v neprospech žalovaného a teda dôkaz na podporu tvrdenia, že nevznikol ani nájomný vzťah, ktorý mal potvrdiť vlastnícky vzťah žalovaného k nehnuteľnostiam. Nepriame svedectvo o uzatvorení kúpnej zmluvy podal p. D. U., ktorý pred rokmi tento krok žalobcov odsúdil. Ani túto skutočnosť nevzal súd do úvahy.

21. Prechovávanie dôvery v žalovaného a v dcéru I., žalobcovia preukázali výpoveďami osôb, z ktorých vyplýva, že nie je možné pochybovať o tom, že žalobcovia absolútne dôverovali svojej dcére a s tým súvisiac aj jej druhovi, žalovanému. Tým, že sa ocitli v úzkych, pričom chceli za každú cenu pomôcť

synovi a s presvedčením, že žalovaný „v tom vie chodiť“ sa nechali ľahko presvedčiť do úkonov, ktoré by v ostražitosti neurobili.

22. Dôkaz vykonaním výsluchu p. D. I. bol podstatný z toho hľadiska, že tento svedok mal potvrdiť, že žalovaný mu osobne vysvetlil stratégiu konania v exekučnom konaní D. O. v jeho prospech. Tento dôkaz nemohol byť vykonaný vzhľadom na pokročilý vek p. I. a hlavne na epidemiologickú situáciu v krajine, kde v oblasti jeho bydliska bola v tom čase táto situácia najhoršia a hrozila obava jednak z nákazy jeho osoby a jednak z možnosti nakazenia iných osôb zúčastnených na pojednávaní dňa 19.10.2020. Uvedené uviedla právna zástupkyňa žalobcov, avšak súd tieto argumenty vyhodnotil ako nerelevantné. Súd nevzal do úvahy, ani sa nijakým spôsobom nezaoberal čestným vyhlásením p. D. I., ktoré jasne potvrdzuje uvedené skutočnosti. Vzhľadom na uvedené majú žalobcovia za to, že súd konal v rozpore s ustanovením § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., keď odoprel žalobcom právo na spravodlivý proces nevykonaním uvedeného dôkazu v budúcnosti. Taktiež žalobcovia majú za to, že čestné vyhlásenie bol natoľko podstatný dôkaz, že jeho nevykonaním je naplnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., a teda súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalobcovia v tomto prípade nesúhlasia s postupom súdu, ktorý súd stavia zásadu rýchlosti a hospodárnosti nad zásadu zistenia rozhodujúcich skutočností bez dôvodných pochybností, vecne správneho rozhodnutia vo veci a práva na spravodlivý proces.

23. Pre predmetné konanie je relevantné, či kúpna cena bola alebo vyplatená a to z toho dôvodu, že v prípade jej nevyplatenia a tiež nepožadovania jej vyplatenia sa možno jednoznačne prikloniť k záveru, že úmyslom strán zmluvy nebolo kúpnu cenu vyplatiť. Z uvedeného by teda jednoznačne vyplývalo, že ak by vyplatenie kúpnej ceny nemalo byť predmetom tzv. kúpnej zmluvy, mal by byť predpokladaný aj ten záver, že by nešlo o kúpnu zmluvu, ale práve o iný právny inštitút, a to s ohľadom na pôvodný zámer strán. Tieto skutočnosti súd ani nehodnotil a žalobcovia sú toho názoru, že v súvislosti s inými skutočnosťami vyhodnotiť mal. V odvolacom konaní žalobcovia predložili nový dôkaz, Úradný záznam zo dňa 3.11.2020 vyhotovený Krajským riaditeľstvom PZ v E., odbor kriminálnej polície, 2. operatívne oddelenie B.: U.. (č.l. 515 spisu). Podľa tejto novej analýzy jednotlivých účtov bol vyslovený záver, že „Reálna hotovostná disponibilita je však po vykonaní podrobnej analýzy výpisov z účtov nepreskúmateľná.“ Ako analýza ďalej stanovuje „Celkový kredit (hotovostný kreditný prevod) všetkých spoločností bol 6 745 612,17 eur a debet (bezhotovostný debetný prevod) 6 854 303,15 eur. Porovnaním transakcií medzi všetkými B. účtami navzájom bolo zistené, že k prevodom dochádzalo len medzi 4 účtami (príloha č. 1), pričom najväčší zostatok bol kumulovaný na účet spoločnosti H.. s.r.o. Z vyššie uvedených informácií vyplýva, že hotovostná disponibilita B. k 15.6.2011 je vzhľadom na nemožnosť určiť pôvod hotovostných vkladov a výberov nepreskúmateľná a teda ďalšie analýzy nie je potrebné vykonávať.“ V tomto prípade ide o nový dôkaz, ktorý žalobcovia nemali k dispozícii v čase konania o predmetnej veci na prvoinštančnom súde. Táto nová analýza popiera tvrdenia žalovaného a odôvodňuje, že záver súdu o disponibilitate žalovaného je nesprávny. Dokonca je potrebné poukázať na to, čo právna zástupkyňa žalobcov predniesla na pojednávaní, že skutočnosť, že žalovaný disponoval bezhotovostnými prostriedkami, neznamená, že mal uvedenú sumu 250 000,- eur v hotovosti. Žalovaný nepredložil žiadny doklad o tom, že túto sumu mohol mať k dispozícii. Naopak na základe dostupných informácií túto skutočnosť preukázali žalobcovia nepriamo.

24. Žalobcovia majú za to, že práve tvrdenou disponibilitou žalovaného sa súd mal zaoberať za účelom preukázania existencie možnosti vyplatiť kúpnu cenu v zmysle údajnej kúpnej zmluvy. V opačnom prípade, t. j. preukázaním nedisponibility a teda nevyplatenia kúpnej ceny možno vyvodiť záver, že medzi stranami nešlo o uzatvorenie kúpnej zmluvy.

25. Žalobcovia v ďalšom namietali nevierohodnosť svedkyne I. B.. Poukázali pri tom na závery znaleckého posudku, ktoré súd nesprávne vyhodnotil (vzal do úvahy nie relevantné závery). Pri dôkaze výpoveďou svedka musí súd vyhodnotiť vierohodnosť výpovede s prihliadnutím na to, aký vzťah má svedok k strane konania a k prejednávanej veci. Zároveň namietali aj dôveryhodnosť svedka M.. A. D., k svojim tvrdeniam predložili znalecký posudok č.XX/XXXX vyhotovený v trestnej veci č. spisu B.:A.-XXXX/X-.XXXX.

26. Skutočnosť, že žalovaný konal, respektíve že začal vykonávať úkony v prospech syna žalobcov, preukazuje to, že vložil na účet exekúcie sumu 4 000,- eur, čo sám potvrdil v zápisnici z výsluchu, ktorá bola ako dôkaz predložená v tomto konaní. Taktiež skutočnosť, že žalovaný mal reálne konať v

prospech exekúcie u G.. T., vyplýva výpoveď samotného súdneho exekútora, ktorý v zápisnici zo 14. a 15. novembra 2019 potvrdil, že žalovaný bol „obecný zmocnenec“. Ani túto skutočnosť súd nevyhodnotil za dokázanú, aj keď by preukázaním tejto skutočnosti mohol vyvodiť záver o tom, či žalovaný konal alebo nekonal v predmetnej exekúcii. V tejto časti opäť poukázali na čestné vyhlásenie p. D. I., ktorý v ňom jasne popísal zamýšľaný spôsob konania žalovaného v exekúcii. Ide o priame svedectvo, ktoré je má hľadiska dôkaznej sily neporovnateľne vyššiu hodnotu než svedectvá nepriame a ani napriek tomu na tento dôkaz súd neprihliadal. Zistením uvedeného dôkazu by bol preukázaný záver o konaní žalovaného a jeho požadovaní finančných prostriedkov na toto jeho konanie v exekúcii D. O.. Ako ďalší dôkaz mal súd zohľadniť sms komunikáciu medzi I. a jej bratom D. O., v ktorej a I. jasne vyjadruje, že exekúciu so žalovaným financovali. Uvedením len konkrétnych správ mali žalobcovia v úmysle predložiť súdu dôkaz, ktorý však nebude súd zaťažovať z časového hľadiska.

27. Žalobcovia majú za to, že aj keď súd uviedol, že niektorí svedkovia sú nedôveryhodní, možno túto nedôveryhodnosť posudzovať najmä vzhľadom na ich vek a veľký časový odstup od kedy došlo ku preukazovaným udalostiam a najmä skutočnosť, že určité záležitosti tak, ako sa stali, si presne nepamätali. Z uvedeného vyplýva, že títo svedkovia svoje výpovede neboli naučení, ale vypovedali reálne tak, ako si to pamätali. Na druhej strane nemôže byť výpoveď týchto svedkov považovaná za nedôveryhodnú celkovo, nakoľko určité jej časti logicky zapadajú do výpovedí iných osôb. Konkrétne ide o skutočnosť, že I. B. (vtedy O.) bola osobne žiadať peniaze za účelom konania žalovaného v exekúcii, t. j. o exekúcii a o konaní žalovaného mala vedomosť, aj keď to v súčasnosti popiera.

28. K záveru súdu, že žalovaný majetkovými prevodmi chránil záujmy D. O. alebo sledoval iba záujmy vlastné, žalobcovia uviedli, že práve v rámci dokazovania tejto skutočnosti súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania dodatočným výsluchom p. D. O.. Obdobne súd nevzal do úvahy návrh na vykonanie dôkazov výsluchom p. D. L. a p. G. U., a to z dôvodu epidemiologickej situácie, pritom p. U. nemohol vycestovať aj z dôvodu svojej pracovnej zaťaženia. Ani v prípade, že by tieto osoby predvolával na pojednávanie súd, by sa nemohli dostaviť. Avšak nebol dôvod použiť iné prostriedky výsluchu (napríklad formu dožiadania súdom v ČR). Tieto osoby vedeli svedčiť ohľadom skutočnosti - konania žalovaného vo svoj prospech a obohatenia sa v exekúcii D. O..

29. Cieľom civilného konania je zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností, ktorý má stáť nad zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania a nie tak, ako to urobil súd v tomto prípade, že túto zásadu postavil nad zásadu zistenia skutkového stavu. Takýmto spôsobom podľa názoru žalobcov došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je naplnený odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) a e) C.s.p.. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu, ktorý, ako uviedol, považuje z vykonaného dokazovania za dostatočne zistený (bod 3) a „preto by každé ďalšie dokazovanie považoval za nadbytočné“. Zhrnutím vyššie uvedeného postoja súdu k vykonávaniu dôkazov, a teda na jednej strane tým, že nie je preukázaný žalobný nárok, na druhej strane má súd dostatočne zistený skutkový stav, majú žalobcovia za to, že súd prvej inštancie si vo svojom odôvodnení rozsudku navzájom odporuje.

30. Súd pri konštatovaní právnych úvah vyslovil, že „čestné vyhlásenia súd považuje za relevantne spochybnené a záver o smerovaní požičaných finančných prostriedkov žalovanému za nepreukázaný. Zhrnutím vyššie uvedených skutkových okolností a ich hodnotením ako pravdivých možno jednoznačne vysloviť záver o tom, že medzi D. O. a žalovaným, ako aj medzi žalobcami a žalovaným došlo k uzatvoreniu príkaznej zmluvy resp. inej zmiešanej zmluvy. Rozhodnutie občianskeho kolégia sp.zn. 5Cdo 65/2003 zo dňa 29.9.2003 stanovuje: „Zmluvu, ktorej obsahom je, okrem záväzku obstaráť záujemcovi uzavretie zmluvy, aj záväzok robiť (na základe písomného plnomocenstva) právne úkony s tretími osobami, prípadne obstaráť určitú vec alebo vykonať určitú činnosť, treba považovať za zmluvu zmiešanú, na ktorú sa primerane vzťahujú ustanovenia o sprostredkovateľskej zmluve a ustanovenia o zmluve príkaznej.“ Doplnková právna veta znie: „Zmluva o obstaraní veci podľa § 733 Občianskeho zákonníka je osobitným druhom príkaznej zmluvy, ktorej predmet spočíva v činnosti pre iného. Aj keď Občiansky zákonník vymedzuje príkaznú zmluvu veľmi široko, nie sú príkaznými zmluvami také zmluvy, ktorými povinná osoba síce preberá záväzok k obstaraniu určitej záležitosti (napríklad k preprave zásielky, vyhľadaniu zmluvného partnera) alebo inej činnosti, ale ktoré sú ako zmluvné typy samostatne upravené a majú odlišný právny režim (napríklad zmluva zasielateľská, zmluva sprostredkovateľská). Z tohto dôvodu sa stáva vymedzenie toho, čo má byť obstarané alebo vykonané, určujúcim kritériom pre rozlíšenie, či ide o príkaznú zmluvu alebo o inú zmluvu. Predmetom zmluvy o obstaraní veci je nielen

obstaranie hmotnej veci, ale aj obstaranie akejkoľvek záležitosti. Predmetom záväzku obstarávateľa je uskutočniť činnosť smerujúcu k obstaraniu veci alebo inú činnosť, stanovenú v zmluve, nie však aj dosiahnuť určitý výsledok sledovaný touto činnosťou. Obstarávateľ teda neporuší svoj záväzok, ak síce potrebnú činnosť vyvíja, ale zamýšľaný výsledok nedosiahne. Riziko výsledku tak nesie objednávatel'. Sprostredkovateľská zmluva podľa § 774 Občianskeho zákonníka je zmluvou, ktorou sa sprostredkovateľ zaväzuje obstarat' záujemcovi za odmenu príležitosť uzavrieť určitú zmluvu.“ Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti prípadu, a to najmä na to, že žalovaný mal konať v prospech žalobcov, na túto činnosť mu boli odovzdávané peniaze buď v hotovosti alebo prevodom na účet, v prípade ak boli peniaze pripísané na účet I. B., tá o jeho konaní vedela a tieto peniaze mu mala poskytnúť, keďže konali v zhode a s poukazom na uvedené rozhodnutie je zrejmé, že konanie žalovaného naplnilo náležitosti podľa tzv. zmiešanej zmluvy, na ktorú sa primerane vzťahujú ustanovenia o sprostredkovateľskej zmluve a ustanovenia o príkaznej zmluve. Povinnosť žalovaného konať v zmysle tejto zmiešanej zmluvy vznikla na základe plnomocenstva medzi žalovaným a D. O. a tzv. zmiešanej zmluvy medzi žalobcami a žalovaným. Aj napriek uvedenému súd má za to, že „predložené dôkazy nevyvrátili tvrdenia žalovaného, že plná moc udelená mu D. O. na zastupovanie v exekučnom konaní mu slúžila predovšetkým na ochranu jeho finančných záujmov“.

31. Nakoľko žalovaný nemal žiadnu pohľadávku voči D. O. v čase udelenia plnej moci, žalovaný nemal absolútne žiadny dôvod chrániť nejaké svoje finančné záujmy v exekúcii D. O.. Žalobcovia majú za to, že tým, že súd nesprávne a tiež neúplne zistil skutkový stav prejednávaneho prípadu, konal v rozpore s ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., v dôsledku ktorého bolo vydané nesprávne rozhodnutie vo veci. V súvislosti s uvedeným, a teda za inú vadu konania žalobcovia považujú aj absenciu písomného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci.

32. Žalobca v 1. rade vo svojej výpovedi na polícii dňa 29.10.2018 uviedol, že „Spísali sme kúpnu zmluvu, ktorú sme uzatvorili dňa 15.06.2011 v E., ktorou som ja s manželkou I. v podstate predali nehnuteľnosť B.“ „Bol som si vedomý, že v zmluve je uvedené, že nám bola odovzdaná suma vo výške 250.000,- eur. Brali sme to ale tak, že to je záloha, že to je pre neho záloha, že keď bude zrušená exekúcia, ktorú syn má a potom sa prevedie dom na dcéru I.. O tomto neexistuje písomný dokument.“ Z uvedeného prejavu žalobcu nevyplýva, že by vypracoval jednotlivé ustanovenia kúpnej zmluvy spoločne so žalovaným. Z výpovede žalobcu je jasné, že sa so žalovaným dohodli na nejakom dočasnom riešení situácie a v žiadnom prípade nemal v úmysle uzatvoriť zmluvu o trvalom prevode nehnuteľností. Malo nasledovať vyúčtovanie, ktoré však žalovaný odmietol predložiť. Taktiež súd dôvodí, že „písomný právny úkon možno vykladať len podľa toho, čo je v ňom uvedené“. Žalobcovia na tomto mieste, teda po stránke právneho posúdenia prejednávanej veci, vytýkajú súdu prvej inštancie, že súd dostatočne neskúmal vôľu strán uzavrieť zmluvu o zabezpečovacom prevode práva.

33. Zhrnutím uvedeného predmetná kúpna zmluva nebola urobená vážne a ide tu o simulovaný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka, ktorý je absolútne neplatný. Z konania žalovaného dôkladne popísané a preukazované na viacerých miestach v tomto odvolaní je zrejmé, že ten nebol dobromyseľný. Nakoľko ustanovenia zmluvy nie sú v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenie, teda zmluva o zabezpečovacom prevode práva je v zmysle § 51 a nasl. Občianskeho zákonníka poukazom na vôľu strán zmluva podľa § 51 Občianskeho zákonníka dočasného charakteru. Navyše sám súd skonštatoval, že nebolo preukázané, že by došlo k odovzdaniu kúpnej ceny žalobcom.

34. Obsah úkonu, zmluvy, bol stranami počas vzájomných stretnutí dohodnutý. Tieto vzájomné stretnutia vopred pred podpisom zmluvy deklarovali jednak žalobcovia, jednak ich žalovaný nevyvrátil. V dôsledku toho žalobcovia očakávali vykonanie vyúčtovania aj v tomto prípade a následne vrátenie Nehnuteľností do ich vlastníctva, čo je predmetom tohto súdneho konania. Ak teda žalobcovia vedome podpísali zmluvu nezodpovedajúcu skutočnosti, v zmysle citovaných rozhodnutí, platí, že tu existuje vôľa strán (žalobcov) po vykonanom vyúčtovaní (skončení veci, t. j. zastupovania v exekučnom konaní ich syna, zaobstaraní exekúcie ich syna D. O.), im žalovaný vráti Nehnuteľnosti späť do ich vlastníctva. Ako súd správne uviedol, je nutné zistiť, či omyl, bol vyvolaný žalovaným a či bol tento omyl ospravedlniteľný. Na strane 17 rozsudku súd uviedol, že vo vzťahu ku kúpnej cene nemohli byť žalobcovia v omyle, keďže táto je v kúpnej zmluve výslovne uvedená a žalobcovia jej prevzatie výslovne potvrdili. Žalobcovia neboli v omyle ohľadom vyplatenia kúpnej ceny. Žalobcovia vyplatenie kúpnej ceny nikdy nepožadovali. Žalobcovia sa dostali do omylu v existencii kúpnej zmluvy ako takej, nakoľko mali za to, že dohoda strán sa vzťahuje nielen na kúpnu zmluvu, ale aj na dohodu o tom, že po skončení exekučného konania

(zastupovania žalovaným v konaní) bude žalobcom vrátený majetok. Práve žalovaný tento omyl na strane žalobcov spôsobil. A to tým, že sa s nimi dohodol, pričom tvrdí, že uvedená dohoda neexistovala. Žalovaný tento omyl vyvolal úmyselne, nakoľko sa chcel na majetku žalobcov obohatiť. Žalobcovia nemohli poznať skutočný úmysel žalovaného, dôverovali jemu a predovšetkým svojej dcére.

35. Žalobcovia opäť poukázali na vyjadrenie prvoinštančného súdu v citovanom rozsudku, že: „súd nenadobudol mieru presvedčenia takú, že by jednoznačne uzavrel skutkový stav.“ Uzavretím skutkového stavu malo byť zistené prejavenie vôle žalobcov uzavrieť dočasnú zmluvu a žalovaného uviesť žalobcov do omylu. Na základe uvedených skutkových a právnych tvrdení je zrejmé, že rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.. Žalobcovia poukázali aj na to, že pojednávanie, ktoré sa konalo 19.10.2020, trvalo 9,5 hodiny. Vzhľadom na túto dobu trvania, bez adekvátnej prestávky na jedlo či oddych počas tohto konania, toto pojednávanie oslabovalo možnosť a silu repliky (vyjadrenia) strán a vyjadrenia svedkov k jednotlivým dôkazom. Žalobcovia sú toho názoru, že aj v tomto v prípade konanie malo také vady, ktorými bola značne oslabená zásada zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností, nad ktorú bola postavená zásada rýchlosti a hospodárnosti a bol tak naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p..

36. V lehote na podanie odvolania doplnil odvolanie žalobca v 1. rade. Uviedol mená a kontakty na fyzické osoby, ktoré podľa vedomostí žalobcu v 1. rade boli účastníkmi sporu alebo trestných konaní, prípadne podľa jeho tvrdení boli tieto osoby podvedené žalovaným.

37. K odvolaniu žalobcov sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalovaný. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predaj rodinného domu a kúpna zmluva sa pripravovali dlhší čas, teda nie je pravdivé tvrdenie žalobcov, že sa prvýkrát oboznámili s kúpnu zmluvou až u notára dňa 15.6.2011. Žalobcovia tvrdia, že ich úmysel uzavrieť zabezpečovaciu zmluvu preukazuje tá skutočnosť, že užívali naďalej nehnuteľnosti a vykonávali opravy nad rámec drobných opráv. Žalovaný poukázal na to, že Zmluvou o nájme rodinného domu zo dňa 1.1.2015 uzavretou medzi žalovaným ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom prenechal žalovaný žalobcovi ako nájomcovi do užívania predmet nájmu citovaný v bode 1.2. zmluvy, t.j. rodinný dom s.č. XXXX, bez príľahlých pozemkov. Dňa 1.7.2016 bol uzavretý Doplnok č. 1 k zmluve o nájme rodinného domu zo dňa 1.1.2015, kde sa strany sporu dohodli v čl. III na zmenu bodu 3.1. tak, že sa znižuje žalobcovi ako nájomcovi mesačné nájomné zo sumy 400,- eur na sumu 100,- eur, ktorú bude vyplácať žalobca podľa bodu 3.2. a to práve z dôvodu, že bude žalobca na svoje náklady vykonávať všetky udržiavacie práce, stavebné práce a pod. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobcov o tom, že vykonávali opravy nad rámec drobných opráv v zmysle Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., čo by malo svedčiť o ich vlastníckom práve, resp. o dočasnosti prevodu vlastníctva.

38. K nevykonanému dôkazu výsluchom svedka D. I. uviedol, že súd prvej inštancie sa dotazoval u právnych zástupcov strán sporu, či majú ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, pričom právna zástupkyňa žalobcov výsluch svedka D. I. nenavrhol. Nemožno pandemickú situáciu zneužívať na nápravu procesnej pasivity právnej zástupkyne žalobcov. Rovnako tvrdenie žalobcov, že súd nevykonával navrhnutý dôkaz, čestné prehlásenie p. D. I., poukázal žalovaný na stranu 40 zápisnice o pojednávaní zo dňa 19.10.2020, a preto nie je naplnený dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p..

39. Ohľadom vyplatenia kúpnej ceny žalovaný poukázal na výpoveď žalovaného na pojednávaní, výpoveď svedkov I. B. a M.. A. D. a ustanovenie v kúpnej zmluve zo dňa 15.6.2011, v ktorom zmluvné strany vyhlásili, že kupujúci vyplatil predávajúcim kúpnu cenu 250.000,- eur v hotovosti, čo žalobcovia potvrdili podpisom na kúpnej zmluve.

40. Poukázal na žalobcami predložený nový dôkaz o disponibilite žalovaného, ktorý podľa žalovaného preukazuje to, že žalovaný mal hotovostnú disponibilitu až do 2 678 703,76 eur.

41. Dôkaz predložený žalobcami - znalecký posudok svedka M.. A. D., je procesne neprípustným dôkazom z dôvodu, že tento dôkaz je zo dňa 8.10.2020, teda pred pojednávaním súdu prvej inštancie a nezákonne získaným, z dôvodu, že podľa obsahu mal byť vypracovaný v inej trestnej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve PZ v U. sp.zn. B.:A.-XXXX/X-J.-XXXX. Na tento dôkaz odvolací súd nesmie prihliadať.

42. K záveru súdu, či žalovaný sa zaviazal alebo nezaviazal obstarat' exekúciu opätovne poukázali na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 19.10.2020, výpoveď svedka D.. M.. X. J., žalovaného a svedkyne I. B.. Žalobcovia ani svedeckými výpoveďami a čestnými prehláseniami svedkov v konaní nepreukázali, že požičané peniaze boli pripísané v prospech I. B. a účtu žalovaného. Týmito dôkazmi nebolo preukázané, že by žalovaný obstaral exekúciu pre D. O. a že by finančné prostriedky smerovali žalovanému.

43. Poukaz žalobcov, že žalovaný podvodným konaním sa zmocnil majetku aj iných osôb, rovnako doplnenie odvolania napísaného žalobcami považuje žalovaný za difamujúce a naplňajúce skutkovú podstatu trestného činu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona.

44. Žalovaný uviedol, že ani on ani žalobcovia nemali úmysel uzavrieť žiadnu príkaznú zmluvu ani zmiešanú zmluvu. Poukázal na záverečný prednes právneho zástupcu na pojednávaní na str. 50 zápisnice ohľadne príkaznej zmluvy. Zmluva o zabezpečovacom prevode práva je pomenovaný zmluvný typ v § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom pokiaľ by vôľa zmluvných strán smerovala k zabezpečeniu pohľadávky žalovaného voči D. O. alebo voči žalobcom, strany sporu by určite uzavreli tento pomenovaný zmluvný typ zmluvy. Nesprávna je právna argumentácia žalobcov, že kúpna zmluva zo dňa 15.6.2011 je nepomenovaná zmluva o zabezpečovacom prevode podľa § 51 Občianskeho zákonníka. Rovnako právne nesprávna je ich argumentácia o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15.6.2011, nakoľko kúpna zmluva bola podpísaná slobodne a vážne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo vyplýva zo záverečných ustanovení tejto zmluvy, bola riadne zavkladovaná do katastra nehnuteľností a žalobcovia viac ako 7 rokov nenamietali jej platnosť. Nejde ani o zastretý právny úkon zmluvy o zabezpečovacom prevode, nakoľko v kúpnej zmluve nie je ani zmienka o jej dočasnom charaktere, pričom pri dočasnom zabezpečovacom prevode sa do katastra nehnuteľností zapíše kupujúci len ako tzv. dočasný vlastník, čo sa nestalo. Žalovaný žiaden omyl u žalobcov nespôsobil ani nevyvolal, ani im netvrdil, že sa jedná o dočasný prevod vlastníckeho práva na žalovaného. Žalovaný nemal úmysel od počiatku sa obohatiť na úkor žalobcov a neuviedol ich do omylu. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s aplikáciou § 39 Občianskeho zákonníka, ktorého hmotnoprávna predmet nebola naplnená, kumulatívne podmienky tam uvedené neboli splnené, ani tieseň, ani neskúsenosť, ani hrubý nepomer medzi kúpnou cenou a hodnotou rodinného domu a v tomto smere žalovaný v celom rozsahu odkázal na záverečný prednes právneho zástupcu na pojednávaní dňa 19.10.2020 na str. 50 zápisnice. S poukazom na uvedené nie je naplnený ani jeden z odvolacích dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a zaviazal žalobcovi nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

45. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia. Poukázali na žalovaným nespochybný právny úkon, plná moc zo dňa 2.6.2011, ktorá bola udelená žalovanému p. D. O. (synom žalobcov) v čase približne dva týždne pred uzatvorením tzv. kúpnej zmluvy. Žalobcami bolo tvrdené, a zároveň ďalšími svedkami potvrdené to, že na základe uvedenej plnej moci mal žalovaný konať v prospech syna žalobcov. Uvedená plná moc priamo súvisí s uzatvorením príkaznej resp. inej zmiešanej zmluvy udelenej žalobcami žalovanému a s nasledovným procesom získavania financií a ich odovzdávania žalovanému. Aj keď uzatvorenie príkaznej resp. zmiešanej zmluvy žalovaný poprel, nepoprel platnosť plnej moci zo dňa 2.6.2011. Žalovaný len uviedol (bez dôkazov), že úkon bol vykonaný za účelom nahliadania do exekučného spisu v exekúcii vedenej proti D. O. súdnym exekútorom G.. B. T.. S existenciou a platnosťou plnej moci sa súd nijakým spôsobom nevysporiadal. Existencia a platnosť tohto úkonu nebola nikdy vyvrátená. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Sžr/1/2019 uviedli, že právna veda sa zhoduje v tom, že o rozpore v záujmoch medzi agentom a princípálom možno hovoriť, ak pri konaní v mene zastúpeného agent nesleduje výlučne jeho záujmy. Z dikcie ustanovenia § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva všeobecný zákaz konania za iného v prípade, ak je prítomný stret v záujmoch medzi zástupcom a zastúpeným. K výpovedi plnej moci zo strany D. O. došlo až 2.1.2017, t. j. po tom, čo na neho podal žalovaný návrh na vykonanie exekúcie. Z uvedeného je zrejmé, že p. D. O. by nemal absolútne žiadny dôvod splnomocňovať žalovaného na konanie v jeho exekúcii, ak by vedel, že žalovaný týmto sleduje výlučne svoje záujmy. Uvedené je v rozpore s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a postihuje sa absolútnou neplatnosťou úkonov zástupcu. S existenciou a platnosťou plnej moci udelenej D. O. žalovanému za účelom úspešného zastavenia exekúcie priamo súvisí existencia a platnosť príkaznej resp. zmiešanej zmluvy medzi žalobcami a žalovaným. Žalobcovia teda majú za to, že vyhodnotením plnej moci zo dňa 2.6.2011 ako úkonu v prospech záujmov D. O., a teda za účelom pomoci v exekučnom konaní zo strany zástupcu (žalovaného) možno uzavrieť záver o záväzku žalovaného so

žalobcami (príkaznej resp. zmiešanej zmluvy), na čo si žalobcovia požičiavali a odovzdávali peniaze a zábezpeku (nehnutelnosti) v prospech žalovaného.

46. K príprave a podpisu kúpnej zmluvy žalobcovia okrem iného uviedli, že nebol predložený žiadny dôkaz zo strany žalovaného o zaslaní návrhu zmluvy na pripomienkovanie druhej strane (žalobcom). Skutočnosť, že sa na podpísanie pripravovali tým, že sa riadili pokynmi žalovaného a ich dcéry ešte neznamená, že poznali obsah zmluvy, ktorú dňa 15.6.2011 podpísali. Žalovaný spochybňuje tvrdenie žalobcov uzavrieť zabezpečovaciu zmluvu, pričom toto tvrdenie sa usiluje preukázať zmluvou o nájme rodinného domu zo dňa 1.1.2015. Tu vzniká otázka, z akého dôvodu takmer 4 kalendárne roky užívali žalobcovia nehnuteľnosti a prečo žalovaný predložil zmluvu o nájme na podpis až po takom čase. Pričom si nechal zaplatiť nájomné len za 1 kalendárny rok a žiadnu sumu nepožadoval za obdobie predchádzajúce a ani za nasledujúce po zaplatení. Z uvedeného je evidentné, že žalovaný presne vedel, čo robí, a teda zabezpečil si dôkaz pre budúcnosť, na ktorý sa teraz odvoláva. V žiadnom ustanovení nájomnej zmluvy ani dodatku nie je uvedené, že cena za nájom sa znižuje z dôvodu, že by aj stavebné a údržbárske práce nad rámec drobných úprav mali byť zahrnuté v nájme. Okrem toho podľa nájomnej zmluvy prenechal žalovaný žalobcom do nájmu výlučne rodinný dom bez príľahlých pozemkov. Stavba murovaného plotu, ktorú žalovaný nespochybnil, nepoprel a nenamietal nie je súčasťou rodinného domu, ale práve príľahlého pozemku, teda nie je pravdou uvedené obmedzenie užívania nehnuteľností ani zahrnutie väčších stavebných úprav či nákupu vybavenia domu (kotla v sume 110,- eur) do nájomného.

47. Závery znaleckého posudku svedkyne I. B. boli žalobcami popísané. Znalecký posudok bol vyhotovený v súlade s citovaným zákonom. Ak bola jeho správnosť spochybnená, mal byť urobený kontraposudok, k čomu nedošlo. Ak súd mal za to, že sa nestotožní so závermi tohto posudku, ktoré stanovili lži skóre svedkyne takmer 100 %, mal túto premisu riadne odôvodniť, prípadne mal poprieť ako dôkaz tento znalecký posudok. Tento posudok bol riadne vyhotovený v trestnom konaní, pričom ani v tomto konaní neboli jeho závery spochybnené. Predmetom znaleckého posudku bola okrem iného špecifická vierohodnosť svedka I. B., teda vierohodnosť jej výpovede vo vzťahu k vyšetrovanej veci. V súvislosti s tvrdeniami žalobcov o klamaní ich dcéry I. predložili žalobcovia ako prílohu k odvolaniu Odvolanie p. H. I. vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov sp. zn. 17C/401/2015, kde odvolateľka obdobne tvrdí, že I. B. klamala aj v tejto inej veci. Medzičasom bol žalobcom doručený Rozsudok v predmetnej veci a teda Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.10.2020, sp.zn. 21Co/18/2019, o ktorom sa zmieňovali v podanom odvolaní a ktorého obsahom je nasledujúce: V odôvodnení rozsudku súd na str. 2 uviedol, že „vyhodnotil dôkazy, a to výpoveď konateľky žalovaného p. O. a svedka p. B. ako zmätočnú a tendenčnú v snahe zachovať platnosť predmetnej zmluvy.“ Nižšie na danej strane súd uvádza, že „Rozhodnutie žalovaného (p. B.) prenajímať nehnuteľnosti ako nebytové priestory vykazuje známky obchádzania zákona (§ 719 Občianskeho zákonníka).“...„Preto súd v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. považoval zmluvu za absolútne neplatnú pre jej neurčitosť a obchádzanie zákona.“ Obsahom uvedeného rozsudku je odvolanie sa súdu na trestné konanie, ktoré sa v predmetnej veci viedlo na Okresnom riaditeľstve policajného zboru v L. B.: A.-XXX/L.-XXXX pre trestný čin podvodu. Momentálne je konanie vo fáze rozhodovania o sťažnosti proti postupu okresnej prokuratúry, ktorá konanie zastavila. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.10.2020, sp. zn. 21Co/18/2019 je nový dôkaz, ktorý žalobcovia nemali k dispozícii v čase vynesenia Rozsudku Okresného súdu Prešov dňa 19.10.2020 a ani v čase podania odvolania proti citovanému rozsudku. Je pravdou, že žalobcovia sú v kontakte s ďalšími osobami, ktoré tvrdia, že boli oklamaní a podvedení žalovaným za asistencie ich dcéry I. a tiež A. D.. Týmto spôsobom sa žalobcovia snažia súdu preukázať, že existuje viacero trestných či civilných konaní, v ktorých sa rôzne osoby domáhajú určenia svojich práv a nárokov voči žalovanému, ktorý ich uviedol do omylu a v tomto omyle sa na nich obohatil.

48. Na právnej argumentácii uvedenej v odvolaní žalobcov tí bezo zmeny trvajú. A to na vykonaní nasledovných právnych úkonov subsumovaných pod dispozície právnych noriem: príkaznej resp. zmiešanej zmluvy medzi žalobcami a žalovaným podľa § 724, 733 a 774 Občianskeho zákonníka v súlade s § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka - simulovanému právnemu úkonu kúpnej zmluvy a disimulovanému právnemu úkonu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva podľa § 51 Občianskeho zákonníka v súlade s § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka - konaní žalobcov v podstatnom omyle, ktorý vyvolala druhá strana podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na A. v E. patrí žalobcom. Žalobcovia žiadajú, aby odvolací súd rozhodol v zmysle návrhu uvedeného v odvolaní zo dňa 8.12.2020.

49. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že v celom rozsahu trvá na svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov zo dňa 27.12.2020 a rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, vychádzajúci z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, správneho zhodnotenia všetkých vo veci vykonaných dôkazov a správneho právneho posúdenia veci. K vyjadreniu žalobcov zo dňa 28.1.2021 uviedol, že žalobcovia v odvolacom konaní nezákonne a neprimerane rozširujú skutkové tvrdenia oproti ich žalobe, ich pôvodným vyjadreniam v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj vyjadreniam a záverečnej reči na pojednávaní dňa 19.10.2020. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a zavial žalobcov na náhradu trov odvolacieho konania.

50. V odvolacom konaní žalobcovia podaním zo dňa 8.12.2021, doručenom Krajskému súdu v Prešove dňa 9.12.2021 predložili nový dôkaz, videonahrávku zo dňa 8.12.2021. Tento dôkaz nebol v odvolacom konaní vykonaný vzhľadom na záver odvolacieho súdu o zrušení rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

51. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

52. Podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

53. Podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka, právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútke nerobí právny úkon neplatným.

54. Podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

55. Podľa ust. § 41a ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

56. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 26.11.2018 domáhali určenia vlastníckeho práva, že sú vlastníkami pozemku parcely registra „C“ KN č. XXXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², pozemku parcely registra „C“ KN XXXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m², pozemku parcely registra „C“ KN č. XXXX, druh pozemku záhrady o výmere 281 m² a stavby so súpisným číslom XXXX (rodinný dom) postavenej na pozemku - parcele registra „C“ KN číslo XXXX/X, všetko zapísané na LV č. XXXX, pre k.ú. E., okres E., obec E. v podiele 7/8 k celku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov žalobcovia a v podiele 1/8 k celku je výlučnou vlastníčkou I. O., spoločne trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX E..

57. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd nenadobudol mieru presvedčenia takú, že by jednoznačne uzavrel skutkový stav tak, že kúpna zmluva bola alebo nebola uzavretá vážne; žalobcovia boli alebo neboli v rozhodujúcej miere a bez primeranej ostražitosti ovplyvnení dôverou v žalovaného a svoju dcéru; kúpna cena bola alebo nebola vyplatená, napriek deklarácii v zmluve; žalovaný sa zaviazal alebo nezaviazal obstarat' exekúciu D. O.; boli alebo neboli peniaze žalobcami zabezpečované poskytnuté žalovanému v súvislosti s exekúciou ich syna D.; žalovaný majetkovými prevodmi chránil záujmy D. O. alebo sledoval iba záujmy vlastné.

58. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto odôvodnenie rozhodnutia súdu je nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie musí uzavrieť skutkový stav vo vzťahu k výroku rozhodnutia súdu.

59. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani právne posúdenie, na základe ktorého súd prvej inštancie žalobu zamietol.

60. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov na vykonanie ďalších dôkazov, z dôvodu, že prítomnosť svedkov na pojednávaní žalobcovia nezabezpečili a súd považoval ďalšie odročovanie pojednávania za ne hospodárne, avšak na strane druhej nenadobudol takú mieru presvedčenia, že by jednoznačne uzavrel skutkový stav.

61. Podľa ust. § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

62. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

63. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

64. Vzhľadom na uvedené je záver súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľný a predčasný.

65. Súd prvej inštancie nedal jednoznačnú odpoveď na všetky otázky, ktoré sú významné v tomto konaní pre prijatie právneho záveru, a to či kúpna zmluva bola uzatvorená platne a či došlo k zaplateniu kúpnej ceny.

66. Je dôvodné sa opätovne zamýšľať, či hodnotenie dôveryhodnosti výpovede svedkyne I. B., je v súlade so všetkými atribútmi spravodlivého procesu (vzhľadom na jej postavenie) v celom reťazci situácií a plynúce závery znaleckého posudku v inom konaní vo vzťahu k jej osobnosti (str. 28 znaleckého posudku, č.l. 391 spisu).

67. Vykonaným dokazovaním nebola tiež riadne preukázaná ani tá skutočnosť, či žalovaný sa zaviazal obstarat' exekúciu v prospech syna žalobcov alebo nie, ak bol splnomocnený na obstaranie exekúcie.

68. Absentuje aj zrozumiteľné vyhodnotenie významu plnomocenstva udeleného žalovanému synom žalobcov dňa 2.6.2011 (č.l. 11 spisu), z obsahu ktorého vyplýva široká dispozícia úkonov pre využívanie zákonných prostriedkov pred orgánmi štátnej správy, súdov a tiež k tvrdeniam žalovaného viažucim sa k danému splnomocneniu, a jeho vnímaniu zodpovednosti plynúcej z daného splnomocnenia. Vážnosť vôle žalovaného pri prijímaní tohto splnomocnenia synom žalobcov ostalo nevysvetlené.

69. V rámci toho je potrebné tiež vyhodnotiť, či žalovaný plnú moc považuje za platný právny úkon a aké dispozície z danej plnej moci pre neho vyplývali a zistiť, ako ich čerpal, resp. realizoval.

70. Nejaví sa nateraz vo svetle všetkých zistení a námietok strán ako vierohodné tvrdenie žalovaného, že tento úkon (plná moc) bol vykonaný len za účelom nahliadania do exekučného spisu.

71. Realizácia prípadnej výpovede svedka D. I., navrhovaného žalobcami sa javí odvolaciemu súdu ako podstatná a tiež dôležitá pre spravodlivé vyhodnotenie dôkazov. Preto je na mieste úvaha súdu aké je potrebné vykonať procesné (úkony) opatrenia, aby k tejto výpovedi došlo.

72. Podľa názoru odvolacieho súdu vo svetle všetkých okolností, ktoré mohli mať vplyv na právny úkon žalobcov je potrebné vyhodnotiť aj úkon neskorší, ktorým bolo uzatvorená nájomná zmluva zo dňa 1.1.2015, či išlo opätovne o naplnenie vôle oboch strán uzavrieť tento právny úkon s vedomosťou povinnosti a záväzkov vyplývajúcich z tejto nájomnej zmluvy alebo išlo opätovne iba o úkon nahrádzajúci iný právny úkon.

73. Tiež nebolo súdom osvetlené (uzatvorené), kam smerovali finančné prostriedky zabezpečované žalobcami a prečo nedošlo k vymoženiu pohľadávky oprávneného.

74. V právnom závere súdu je záver o zaplatení kúpnej ceny v alternatíve bola / nebola zaplatená kúpna cena. Aj tu absentuje ustálenie skutkového stavu o stope zaplatenia kúpnej ceny v právnych záveroch súdu. Je to záver, ktorý súvisí s otázkou unesenia dôkazného bremena, ku ktorej súd prvej inštancie musí vysvetliť svoj procesný postup a úvahy, a nemôže svoj právny záver založiť na alternatívach skutkového stavu, pretože v opačnom prípade takýmto postupom a rozhodnutím dochádza k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces.

75. Z týchto podstatných dôvodov odvolací súd nepovažoval úvahy súdu prvej inštancie a právne závery vo vzťahu k dôkazom, vzneseným námietkam a tvrdením skutkového stavu, za úplné a zrozumiteľné.

76. „Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2010, sp. zn. 6 Cdo 81/2010)

77. „Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Napríklad v spore o určenie vlastníckeho práva od žalobcu nemožno požadovať, aby preukazoval neexistenciu nadobúdacieho vlastníckeho titulu žalovaného. Keďže preukázanie takéhoto titulu svedčiacemu žalovanému je na prospech žalovaného, je na ňom, aby ho tvrdil a preukazoval.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. M Cdo/17/2010 zo dňa 28. marca 2012)

78. Je významné zo strany súdu prvej inštancie presvedčivo hodnotiť otázku presunu dôkazného bremena zo strany žalobcov na žalovaného, keďže je žalobcami jasne deklarované v návrhu žaloby, že túto kúpnu zmluvu nepovažujú za platnú a preukazovanie niečoho, čo neexistuje sa prenáša na protistranu, žalovaného.

79. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, kde súd prvej inštancie ukotvil povinnosť unesenia dôkazného bremena strán sporu. O tomto právny záver súdu prvej inštancie absolútne absentuje.

80. Z takto zisteného skutkového stavu a následne pri absencii právneho záveru súdu prvej inštancie v zásadných otázkach, odvolací súd nemôže dať odpoveď na odvolacie námietky žalobcov vo vzťahu k ich tvrdeniam obsiahnutým v žalobe a počas celého konania, že kúpna zmluva je absolútne neplatná, že išlo o simulovaný právny úkon, že išlo o zabezpečenie prípadnej pohľadávky žalovaného, ktorý mal konať v prospech syna žalobcov v jeho exekúcii.

81. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

82. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ust. § 220 C.s.p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

83. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p. dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci.

84. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozhodol tak, že zrušil rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nedostatočne odôvodnené rozhodnutie je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalobcom, aby uskutočnil im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

85. Úlohou súdu prvej inštancie bude po vrátení veci sa vysporiadať so všetkými tvrdeniami a dôkazmi predloženými účastníkmi v priebehu konania, vykonať potrebné dokazovanie a následne zo zisteného skutkového stavu ustáliť vo svojom rozhodnutí taký právny záver, ktorý bude preskúmateľný najmä v tých otázkach, ktoré boli zjavne sporné medzi stranami počas konania. Na základe takto prijatého záveru vo veci rozhodne tak, aby rozhodnutím nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

86. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

87. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).